

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkört és nyilttér 1'50 dinár, rendes 1'—Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. november 10.

45. Szám.

A bánásokok.

A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadta a bánások költségvetéséről szóló szabályrendeletet. A rendelet fontosabb intézkedései a következők:

1. A bánások pénzügyi gazdálkodásának alapja a költségvetés. 2. A bánások költségvetését a bán állítja össze szakreferensei segítségével. A bánások költségvetése évi április 1.-től, március 31.-éig tart. 3. A bánások költségvetése nyilvános és közös egységet alkot. 4. A bánások költségvetési kiadásai a következők:

a) Az összes kiadások, amelyek a speciális törvények alapján a bánások terhére esnek.

b) Személyzeti kiadások, közoktatásügyi és népnevelési célokat szolgáló kiadások, személyi és anyagi kiadások, az egyes hivatalok és intézmények fenntartásai, közszükségleti kiadások stb.

A bánások jövedelme a következő: A bánági birtokok jövedelmei, különböző báni intézmények jövedelmei, állami pótdó, amely azonban nem lehet magasabb 10 százaléknál, önálló báni illetékek, rendkívüli bevételek, állami szubvenciók, a még be nem szedett állami és tartományi illetékek, kölcsönök lekötése utáni illetékek.

Megjelent a báni inspektorátusokról szóló rendelet. A „Dráva“-i bánág inspektorátusa Mariborban fog székelni s ide fog tartozni: Celje, Gornji Grad, Dolnja Lendava, Konjice, Ljutomer, Maribor, Maribor jobb parti, Maribor bal parti; Murska Sobota, Prevalje, Ptuj, Slovenjgrádec in Šmarje pri Jelšah járások. Összesen huszonnégy inspektorátus lesz az országban. Az inspektorok feladata az alájuk rendelt járások összes ügyeit figyelemmel kíséreni, azokat községenként ellenőrizni, mindenről évenként egyszer legalább személyesen a helyszínén meggyőződést szerezni, a hiányokról azonnal közvetlenül intézkedni s minden szükségesről a bánnak jelentést tenni. A kerületi inspektor kötelességeihez tartozik az is, hogy minden alárendelt közeg személyi, fegyelmi és büntető ügyében is eljár s arról felfelé jelentést tesz. A bánok mellett fog működni a báni tanács, amely 20—30 tagból állhat s a bánág lakossá-

Politikai hírek.

A bolgár-jugoszláv határmenti ügyeket érdeklő kérdések tárgyalására a jugoszláv kormány előzékenysége folytán november hó 15.-ére Szófiába újabb bizottság megy. Az ekkor összeülő vegyes bizottság fogja rendezni mindazon kérdéseket, amelyek a két állam között eddig még nincsenek elintézve.

Németország és Lengyelország között váratlanul megegyezés jött létre a két államot kölcsönösen érdeklő kérdésekre, — birtokügyek-, kártérítés stb. — vonatkozólag. A megegyezést már alá is irták.

Csehszlovákiában koncentrációs kormány megalakításáról tárgyalnak. Az új választások után az eddigi kormánykoalíció kisebbségben maradt. A legtöbb mandátumot a kommunisták vették.

Franciaországban most Clementain szenátor, a szenátus pénzügyi bizottságának elnöke kapott megbízást kormányalakításra, ki azt el is fogadta. Daladier ugyanis visszaadta az elnöknek megbízatását, mert nem volt hajlandó jobboldali politikussal tárgyalni. Miután a kormányalakítás Klementainnek sem sikerült, utána Tardieu kapott megbízást, kinek helyzete szintén kritikus, mert a szocialisták nem tartanak mellette.

A lengyel-román optáns perben megegyezés készül. Zaleszky lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy meggyőződése szerint sikerülni fog olyan megoldást találni, mely mindkét félre nézve kielégítő lesz. Lengyelország azonban nem vállalkozik arra, hogy Magyarország és Románia között mint közvetítő szerepeljen.

Magyarország visszautasító álláspontot foglal el a

gának társadalmából kerül ki, szakszerűleg összeválogatva. A báni tanács tagjait a belügyminiszter előterjesztésére a király nevezi ki.

A jövő hét folyamán úgy a bánok, mint összes szerveik átveszik az ügyeket, megkezdik a munkát, azután ezzel az önkormányzatok minden további működése likvidálva lesz.

keleti jóvátételi konferencián. A magyar álláspont szerint sem a magyar optáns ügynek, sem a döntőbírósi elv feladásának tényleg nem volna indokolt, még egy előnyös jóvátételi elintézés kedvéért sem. Csehszlovák és jugoszláv megállapítás szerint Magyarország ma oly virágzó helyzetnek örvend, hogy sokkal nagyobb erőfeszítésre képes, mint bármely más középeurópai állam. Ha Magyarország továbbra is ragaszkodik álláspontjához, akkor súlyos nehézségeket gördít a Jöung-tervezet végrehajtása elé és annak elfogadását veszélyezteti. A konferencia sikertelensége esetén az ügyet vissza kell utalni Hágába az értekezlet elé.

Anglia béke politikája. Henderson külügyminiszter kijelentette, hogy mindent megtett arra nézve, hogy az utolsó angol katona is elhagyja a német területet. Anglia minden esetre kiüriti a Rajnavidéket, mert ehhez a békepolitikához végleg lekötötte magát. A francia kormányválság ebben Angliát nem zavarja.

Csehszlovákia külpolitikája. Benes dr. külügyminiszter egy választó gyűlésen program beszédet mondott. Kijelentette, hogy politikája mindig az lesz, hogy Csehszlovákiának minél több barátja legyen s a csehszlovák kérdés mindig európai kérdés legyen. Tiltakozott továbbá ama felfogás ellen, hogy a békeszerződések értéktelen papírrongyok legyenek. Külpolitikájában két komoly kérdés áll, melyek mindig kísérteni fogják. Az egyik Ausztria csatlakozása Németországhoz, a másik a trianóni békeszerződés revíziója. Ő ugyan nem hiszi, hogy a két kérdés aktuálissá válnék, de a veszélye e két ügynek mindig felmerül. — Brünben egy gyűlésről Benes külügyminiszternek észrevétlenül kellett eltűnni, nehogy valamely incidens történjék az ellenpárt részéről.

Portugáliában új kormányforma van alakulóban, de nem a régi szinleges parlamentarizmus alapján.

Ujból kell kezdeni.

Az államnak bánásokra való felosztása után, melyben egyes részek úgy végezhetik a közgazdasági politikát, mint ahogy az legjobban megfelel, az illető bánág nagy előnyére szolgál. Eddig ez lehetetlen volt, mert a tartományok túl kicsinyek voltak, a központi hatóság meg nem volt eléggé informálva az egyes részek különleges helyzeteiről. A mezőgazdaság, pl: a szávai-bánág területén meglehetősen alacsony fokon áll, dacára, hogy a volt Horv.-Szlavon kormány sokat dolgozott annak fejlődésén. Kivételt képez a Drávamellék és a bánág legkeletibb része. Hogy a közgazdaság észrevehetőleg ilyen alacsony fokon maradt, azzal indokolják, hogy eddig nem vették eléggé figyelembe ama körülményt, hogy a föld az alapja a közgazdaságnak és hogy a földművelés előremenetelét a földnél kell kezdeni. Tehát elsősorban a földet kell rendezni, és csak ezután lehet szó az állattenyésztésről, mert csak rendezett földbe vethetünk nemes maganyagot. A mi földünk rendetlen és vad, azért a földművelés előmenetele, melyet nem a földnél kezdenek, elveszett fáradság és költség. Legelőink sivarak és kopárak, mezőink mocsarasak vagy talajvizek, és azért az ott legelő állatok különösen a nemesek, kényesek, elhullanak.

Legjobb bizonyíték, hogy ez így van, a nagy különbség a Dráva- és Szávamellék között. A Dráva folyó magas partja és kevés mellékága miatt, ritkán árad ki. A Drávamellék gazdag, mert nem mocsaras, termékenyebb földje van. Ebből kifolyólag a megmunkálás is szakszerűbben történik, fejlettebb az állattenyésztése és a nép is tisztább gondolkozású, okosabb és rendesebb. Egészen másképpen van a Száva mellékén. A Szávának alacsony partja és sok mellékága van, ezek sokszor elöntik a közbeeső területeket, s az emiatt hideg, nyirkos, és terméketlen lesz. Ezért a Szávamellék népe sokkal szegényebb, mint a Drávamellék lakossága. Az idejétmulta földművelés és rossz legelők miatt az állataik elhullanak, a nemes fajok pedig visszafejlődnek. A két terület közötti különbség nem fog megváltozni és a földművelés sem fejlődik, míg a folyókat nem szabályozzák. Alsó-Muraköz mocsaras, ellenben Felső-Muraköz és Murántulon igazi, jó termőföldek találhatók és mint látható a nép is gazdagabb, rendezettebb. Muraközben az agrárreform következtében sok földet osztottak szét, de nem az agrárreform szellemében, hanem az akkori dühöngő pártcélok kihasználására. A szegény földműves nehéz harcok árán megszerezte a földet, de csak a következő kormányválságig, ami nálunk igen sűrűn volt.

Számtalan esetben megtörtént, hogy az elvetett földet idegen ember munkálta azért, hogy egy harmadik learassa. A pártharcok idejében, az ország jólétével, felvirágzásával sen-

ki sem törődött, mostan a rendes gazdálkodás képét látjuk. Az új kormány gondot fordít az eddig teljesen elhanyagolt gazdaságra és állattenyésztésre. Drága pénzen beszerzett nemesített magvakat osztanak szét a mezőgazdák között, majd nemes állatokkal frissítik fel a már romlásnak indult állattenyésztést. Baromfi-telepeket állítanak fel, hogy lépést tudjanak tartani a külfölddel, belátva ennek az ágnak fontosságát. A nagyirtók hiánya ezen esetekben igen észrevehető, mert egy kisgazda — bármily előrehaladt legyen — nem tud nagy mennyiségű állatot tartani és azok közül képtelen kiválasztani a tenyésztésre alkalmasat, hanem saját részére tartja meg a rosszat is. Az állami kezelésben levő mintagazdaságok nem bírnak az ország részére annyi tenyészállatot nevelni, amennyi elégséges volna a ménesek felhívására és így azt külföldről kell beszerezni. Rövid idővel ezelőtt megalkult Murántulon az u. n. állattörzskönyvelés, mely az állatok származását igazolja. A beltinci gabonanemesítő telep is igen szép eredményt ért el. Most pedig a baromfi-telepek felállítására fejtenek ki élénk propagandát. A Muraközben ehhez hasonlót nem látni. A világhírű muraközi „Nóri” fajlovat, már csak ritkán látni. Rendes formájú jól hasznosító szarvasmarhát csak ritka helyen találunk.

A napokban a földmívelésügyi miniszter ur csákoveci látogatása alkalmával megbeszéléseket folytatott a baromfi-telepek felállítására érdekében és reméljük, hogy rövid időn belül nem lesz jobb gazda, kinek nem volna baromfitenyésztő telepe. A fajszyrnasok beszerzésére, a járási gazdasági referensek adnak felvilágosítást az érdeklődő közönségnek.

KOTZIG JENŐ.

Egy tőlünk Uj Zelánda vándorolt munkás levelének rövid kivonata.

„Aki azt hiszi, hogy jó dolgunk van, az rettenetesen csalódik. Munka nincsen, kereset nincsen, hónapokon át itt vagyunk az embereinkkel munka nélkül.

Egy olyan munkától, melyet az állam nyújtott számunkra 16 emberünk elbocsátottak. Semmiféle intervenció (közbenjárás, kérés) a miniszteriumban nem használt: mert éppen külföldiek voltak mind a 16-an.

Mindezt azért sorolom fel, hogy bebizonyítsam, mennyire rossz a sorsunk itten. És előre látható, hogy egyre rosszabb lesz; már most a benszülöttek is jajgatnak.

Aki ide akar jönni, jól gondolja meg a dolgot. Odahaza eladósodnak a hozzátartozói, ők otthon éheznek, mi férjek, családapák meg itt koplunk és nem tudjuk megkeresni a szükséges mennyiségű pénzt a visszautazásra sem.

HIREK.

HETI NAPTÁR

NOVEMBER 30 nap. 46. hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
10 Vasár.	Zs. András	Probus
11 Hétfő	Márton	Márton
12 Kedd	Emilia	Jonas
13 Szerda	Szaniszló	Briccius
14 Csüt.	Szerapion	Levinus
15 Péntek	M. Lipót	Leopold
16 Szomb.	Ottmár ap.	Ottmár

Vásárok:

Nov. 11-én Puconci, Ormozs, Martjanci; 15-én Gornja Radgona.

Időjárás:

Hüvös, borús, nedves, elvéve délutánonkénti napos idő.

Kereskedelmi áruk:

100 kg.	Buza	Din.	195—
"	Rozs	"	165—
"	Zab	"	190—
"	Kukorica	"	180—
"	Köles	"	185—
"	Hajdina	"	200—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	380—
"	vegyes bab	"	280—
"	Krumpli	"	60—
"	Lenmag	"	350—
"	Lóhermag	"	1300—1400

Május este.

— Irta: Bántornyai Lajos. —

Akác illatos május este, mikor az alkony leszállt, rigó fütye hallik az egyik fáról. Nincsen más zaj, s csak néha surran egy macska az uton keresztül.

Bekanyarodik az akáccal szegélyezett utra egy leányka, belekarolva a mellette haladó ifjuba. Elbűvöli őket az akác fenséges illata. Mélyet lélegzenek, mintha másnak nem is akarnának hagyni a nektárdus életfenntartó eleméből. A fák koronáján a réseken átszűrődik a hold fénye, s időnkint megvilágítja őket. Egy pillanatot s megint a homályba vesznek. Elég ez a rövid idő, hogy a szemlélő látassa azt az elbájoló, csodás, aranyzóke hajfürtöket, amelyek a rajnai Loreleyre emlékeztetnek. Egész lényét a báj és kellem hatja át. — Az ifju nyulánk karcsu, katonás testtartású, egész megjelenése valamilyen testőre emlékeztet.

A természet bűvös hatása alá kerültek s mintha valami templomban járnának, oly megilletődés tükröződik le orcáikról. De mint mindennek, úgy az akác utnak is vége szakad s a

nyugalmat, amely eddigi utjokat áthatotta megszűnt, forgalmas utcába értek, ahol a város örökös eleven lüktetése fogadja őket zajával.

Haj, de kellemes volt ez a séta, — szólal meg az ifju, a hallgatást megszakítva.

A leányka még érzi a hatását az akác bódító illatának s szinte nem akarja a kellemes illuziótól megfosztani magát, továbbra is hallgatásba merül. Mennek egyszerre lépve, nem szólva egymáshoz.

Jönnek-mennek az emberek, ki fáradtan munkájából tart haza, kiki sürgős dolga után, mások pedig dus levegőnek az élvezéseért. Itt már kerülni kell az embereket, az ismerősöknek köszönetet, és a fürkésző pillantásokat állni.

— Laci! Kérlek gyere menjünk vissza az akác utra sétálni, igen kellemetlen ez az örök zaj, — mondja a leányka, — tehát az ifjut már megismertük.

— Ezer örömmel kedves Katókám!

Kató és Laci pedig a legrövidebb uton haladnak vissza az akác felé. Amint céljukhoz értek megszólal Laci:

Bika	8—	8-50	9-50	10.
Üsző	7-50	8-50	9—	10—
Tehén	3-50	4—	5—	—
Borju	—	—	14—	15—
Sertés	—	—	15—	15-75
Zsir l-a	—	—	29—	30—
Vaj	—	—	—	35—40
Szalonna	—	—	23—	25—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1-25

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9-127 sfrk.

100 Doll. (E. A.) adnak itt	5610 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	„ „ 4900 „
100 Márkáért	„ „ 1320 „
100 Frankért (Páris)	„ „ 215 „
100 Pengőért	„ „ 990 „
100 Schil. (Bécs)	„ „ 798 „
100 Cseh kor.	„ „ 168 „

— **Posta-cekkeket fog csatolni** ezentul a laphoz, a kiadó. Ezt már most azért teszi, hogy az év végéig a könyvét lezárhassa, és már a következő évre (legalább egy negyedre) előfizetőket bejegyezhesse. Nagyon szépen kérjük az előfizetőinket, hogy a kapott csekk csekélyke összegét már most fizesse be, hogy fennakadás ne legyen sem a pénztárnál, sem a szétküldésnél. Az utólag fizetőket meg buditjuk és kérjük, hogy előre fizetőkké váljanak, mert úgy van rendjén. Ugy aggya a jó Isten!

— **A murszka-szobotai** heti vásárok felújítását ajánljuk, mert e vásárok a közszükségletet kellően és árhajhászás nélkül tudnák kielégíteni. Murszka Szobota lakosságát kiemelnék a sok faluzás fáradaimából és a vidék lakosságának is előnyösebb lenne, ha csak bizonyos napokon jönne be. Mindketten időt és fáradozást, utánjárást takarítanak meg.

— **Felhivtuk** a Mura vidéki (Gornja Radgonától le a csákoveci járást is magába foglaló a Mura két oldalán elterülő vidékén

levő) vásártartó községeket, hogy az 1930-ra szóló vásári napokat velünk közölni sziveskedjenek. Nehogy fel nem használható munkát végezzenek, becses figyelmüket felhívjuk, hogy ne írják pld. „apr. 16“, ha nem esik vásár. v. ünnepnapra, hanem írják meg a pontos napot, amelyen tényleg megtartatnak a vásárok.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetlen fiam és drága apánk elvesztése alkalmával részvétüket fejezték ki, kik a megpróbáltatások nehéz napjaiban segítségünkre voltak, a koszorúadományozóknak s mindazoknak, kik a drága halottat utolsó útjára elkísérték a leghálásabb köszönetünk fejezzük ki.

Özv. Malacsics Józsefné,
Gabi, Béla, Adél és
Endre.

— **Betörés lopás.** A múlt vasárnap éjszaka eddig ismeretlen tettesek betörték Renkovcin Horvát István tyukász lezárt raktárába s onnan egy és fél ezer dinár értékű tojást loptak el. A tolvajok ügyes szakemberek lehetnek, mert a tojás már el volt csomagolva szállításra, de azt a betörők az ablakon át kiadogatták, átcsomagolták s úgy szállították el. A raktár mellett alvó háziak a lakásban nem vették észre, hogy közvetlenül, a szomszédos raktárhelyiségben idegenek dolgoznak.

— **Halálos baleset.** A beltincei Osterc-féle gőzmalom molnárjának részére egy nem egészen normális szolga legény tüzifát szállított lovas fogattal az erdőről hazafelé. A legény a fatetején ült s mikor a sáros uton Sztrelec község határában egy

Ősi templom romjain.

Enyhe sugarai bús őszi napoknak Halvány fényt hintenek templomi romoknak,

Mi felett eltelték évek századai
S mit romba döntöttek törökök ágyui
A honnan felszállott magasztaló ének
A mindennel bíró menny s föld Istenének
S szól imára hívó harangok zúgása
Most hallatszik kóbor varjúk káromgása.

Hol állott egykor a szent terített asztal.
Hol a lelki pásztor terített s vigasztalt,
Ott mostan száraz virágkórók látszanak
Alacsony törpe túskebokrok állanak,
Közöttük megavult madárfészek
Nem szól benn a fülemile ének.

Elrepül az ágról egy-egy sárga levél,
Melyet ide s tova hány s vet az őszi szél

Hervadó szirmai az őszi virágnak
Mindannyi jelképe a mulandóságnak
És te halandó test, aki vagy emberé
Téged rendelt Isten e földön elsővé?
Ó hányszor bántja meg teremtő Istenét
Üldözi kinozza az erős a gyengét;
Vedd eszedbe te is, hogy minden mulandó,

Csak Isten hatalma örök s maradandó.

SÁRDI GYULA.

nagy zökkenőn a kocsi rakományával felborult, a kocsis a fa alá került s mire segítség érkezett, a fa agyonnyomta a szerencsétlen legényt. A szerencsétlenségért csak a szegény fiu egyedül volt a felelős, s haláláért sem okolható.

— **Véres verekedés az uton.** Kolosa János moscsancei fazekas Puconciról tartott hazafelé, kissé ittasan. Vele együtt tartott hazafelé Puconcin dolgozó Pécsék nevű moscsanci köműves is. Utközben, nem tudni mi okól, Pécsék rátámadt Kolossára, leteper-te a földre, ütötte, rugdalta úgy, hogy súlyos sebeket ejtett Kolosán. Komolyabb következményektől csak a közeli ház tulajdonosa mentette meg Kolosát, aki a lár-mára segítségére sietett. Kolossa a puconci csendőrségnél feljelentést tett, s az ügy a m. szobotai jbiróságnak adatott át.

— **Vasbeton hid építését határozta el Márkisevci és Puconci község előljárósága,** a két községet összekötő ugynevezett „Pucinci patakon.” Ez az okos elhatározás nagyon dicséretére válik a két községnek. Már a jövő tavasszal a modern vasbeton hid megépül. Természetes, a két község anyagi tehetsége kevés e határozat megvalósítására, azért adományokra is számít. Hiszük, hogy nem fog akadni sem egyén, sem az ennek hasznát élvező község, ki eme üdvös és közhasznu célra ne adakozna.

— **Halálozás.** Pátkai Jakabné szül. Weisz Katica, Pátkai Jakab malomigazdátó és felügyelő felesége Csakovecen, hosszas szenvedés után 67 éves korában elhunyt. Okt. 28.-án temették el a helybeli zsidó temetőben. — Tóth István nyug. uradalmi tisztartó, a volt muraközi takarékpénztár igazgatója, rövid szenvedés után 84 éves korában elhunyt. 29.- temették el a csakoveci róm katolikus temetőben.

Őszi napsugár.

Elmult a nyár
Erőtlen már,
Az őszi nap sugára,
Mellyel tüzel
A nagy ködre
S a kopár őszi tájra.

Vadgalambok,
Hervadt lombok
Messze szálltak már,
Üres odvak
És tar gallyak
Jelzik, elmult itt a nyár.

Mező is már
Pusztá s kopár,
Csak itt-ott egy virágszál,
Amely körül
Kis méh repül
Mézet keres, de nem talál.

Minden lehullt,
Minden elmult,
De él még a szerelem,
S az majd nékem
A zord télben
Is, boldogságot terem.

— DANTES. —

Jól sikerült a csakoveci s. k. bankettje.

Mint ismeretes, a csakoveci s. k. megnyerte a zágrebi alszövetség vidéki bajnokságát. A sportklub vezetősége, az elmult szombaton egy bankettot rendezett, a bajnokságban részt vett összes játékosok tiszteletére. A vacsorán néhány játékos kivételével mind megjelent, kísérvé a „drukkerek” seregétől. A társaság legnagyobb része, a kora reggeli órákban, a legjobb hangulatban hagyta el a csatlateret.

A banketton a klub elnöke Leitner, szép beszédében megdicsérte Janics centerhalfot, aki egy erős bajnoki mérkőzés miatt félbeszakította nászutazását. Az elnök szavai szerint Janics legnagyobb érdeme, hogy a bajnokságot elnyertük. Megemlékezett még a football szakosztály vezetőjéről Meider Jenőről és a titkárról Hampammerről. Voltak, akik még gondoltak arra, hogy talán van az asztalnál és távol még valaki, aki megérdemelné, hogy megemléksék. A játékosok uti vezére Horvát Vjekoszlav, Skok és Jovics játékosok. Az említettek megérdemelték volna és az elnök ur sem erőltette volna meg magát, ha ezekről is megemlékezik, éppen azért reméljük, hogy Horvát ezt nem veszi szívére és továbbra is vezérli a csapatot göröncös utain.

Nem vettem részt a banketton, de a résztvevőktől hallottam, hogy teljesen megfeledeztek két játékosról, közülük egyik, aki egyedül ünnepelte volna nemsokára mint aktiv játékos 10-ik évfordulóját és aki annyit tett a csapat érdekében, amit egy játékos sem mondhat magáról. Ha nem is emlitem e nevet, hogy „Jovics”, akkor is mindenki vissza emlékezne azon játékosra, nem is játékosra, hanem harcra, mellyel Jovics, mint csapatkapitány, csapatával megnyerte a vidéki bajnokságot. A nagyközönségnek általában nincs tudomása azon kulissza harcról, amely a karlováci mérkőzést megelőzte. Az alszövetség határozata szerint, a csakoveci csapat Karlovácon köteles lejátszani a bajnoki mérkőzést. A játékot megelőzően felhőszakadás volt Karlovácon és a bíró a csapatkapitányok közös elhatározására a mérkőzést elhalasztotta. A következő sorsolás a csakoveci pályát sorsolta ki. de később azt ismeretlen okok miatt újból Karlováca helyezte át. Ezen okból kifolyólag a csapat vezetősége elhatározta, hogy inkább lemond a bajnokságról, de a csapatot nem engedi utra.

Ezen határozatot Jovics, a csapat kapitánya nem vette tudomásul

és saját pénzen fogadott autón, saját felelősségére, amelyet írásbelileg követeltek tőle, elvitte a csapatot Karlováca, ahol a mérkőzést a meghosszabbított idő után az ő gólja révén eldöntetlenre vivott ki és ezáltal biztosította a hazai pályán csapata győzelmét és így a bajnokságban tovább törtetett felfelé, a célig, amit el is értek.

A H. A. S. K. elleni mérkőzésről, csak annyit említek meg, hogy Janics szavait idézem: „A csapat igen erős ellenfélnek bizonyult Hask ellen és ha a második félidőben nem teszi Hitrec harcképtelenné Jovics hátvédet, — aki ezután jóformán önkívületen kívül játszott, — Hask képtelen lett volna az első félidős 1:0-ás eredményén javítani, Jovics ma már nem tagja a csapatnak, mert öthavi büntetése kitöltése után sem fog a csapatban játszani.

A fiatal kapus Skok a harmadik karlováci mérkőzés kedvéért vissza maradt és lemondta a lengyelországi utját, amit a Jugoszláv szokol atlétáival kellett volna megtenni, mint a szlovén 200 méteres síkfutó bajnoka. Ha az elnök ur, az első három nevet külön megemlégette, akkor kötelessége lett volna, a távolmaradottak érdemeit is elismerni. Mert igaz ugyan, hogy Janics, Meider és Hampammernek nagy érdemei vannak, a csakoveci sport vezetésében, mégsem haladják túl a többi említettek érdemeit.

— Kotzig. —

Szerkesztő üzenete.

G. „Sziveskedjék csak úgy leközölni.” Ahogy van, vagy ahogy irtam? Ha ez utóbbi szerint, jó lesz így? „Mari! Nem tudsz elfeledni?”

K. J. Cs. Köszönet a terjedelmes küldeményért. Igen, későn érkeztek. Köszönöm szives érdeklődését, csak vagyok. Még talán jobban is lehetnék, s azt talán még el is bírnám,

ha a ha-ak nem léteznének. N. urat újból megkértem, küldje Önnek a kimutatást. Azt válaszolta, hogy már kétszer is elküldte.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 10. novembra
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

Raj na zemlji

U glavnim ulogama: Reinhold
Schünzel, Charlotta Ander.

6 neopisivo veselih činova o
pravim i tobožnjim apostolima
morala.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor
10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Kifutó fiu
felvétették IR. HALMOS
kereskedésében
Murska Sobota.

Nc I. 157/26.

4.

Prostovoljna javna dražba nepremičnine.

Vsled sklepa okrajnega sodišča v Murski Soboti z dne 15. oktobra 1929 opr. št. gornja se bo prodalo na predlog lastnikov Kleinrat Justine, Šaruga Gizele, Most Rudolfa, Dobrai Vilme, dr. Bölcs Julija, Czifrak Amalije, nedl. Tevely Ladislava potom prostovoljne javne dražbe nepremičnino vl. št. 551 d. o. Murska Sobota, obstoječe iz hiše št. 103 v Murski Soboti in vrta.

Izključna cena, pod katero se ne proda, znaša 165.000 Din. Vadij znaša 20% izključne cene, to je 33.000 Din. Najvišji ponudek, v katerem se uračuna vadij, se ima položiti pri okrajnem sodišču v Murski Soboti najkasneje v 8 dneh po podelilvi domika.

Morebitnim knjižnim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na najvišji ponudek nedotaknjene, prodajalci pa jamčijo kupcu, da je nepremičnina, ki se jo proda, neobremenjena.

Dražba se vrši v sredo, dne 20. novembra 1929 ob 10 uri popoldne

v pisarni notarja KODER ANTONA v Murski Soboti, kjer se tudi lahko vpogleda dražbene pogoje.

Murska Sobota, dne 5. novembra 1929.

ANTON KODER

kr. notar kot sodni komisar.

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKOK

Imakönyvek, Emlékkönyvek, Albumok, Aktatáskák, Levélpapírok stb. stb.
legjutányosabban kaphatók HAHN IZIDOR papirkereskedésében M. Sobota

GYERMEKEKNEK**Az állatkert.**

Mondjátok gyermekek voltatok-e már cirkuszban, vagy állatseregletben? Sok-sok mindent lehet ott látni. De tudom, hogy sokan közületek, kik ezen ujságot olvasságot, még nem láttott se cirkuszt se állatseregletet. Én elmesélem nektek röviden, mi mindent lehet ott látni. Ott van legtöbbször mindjárt a bejáratnál, a medve. A — Macko Muki bozontos szőrével, látátok már a mackót, amikor a medvetáncolatok faluról-falura járnak vele és táncoltatják; közben sajátosan énekelnek és fél dobot vernek. Bizony a medve sem tanul magától táncolni. Mikor fiatalon elfogják, kézen fogva ugrálnak vele, néha-néha eleresztik a kezét, közben énekelve a dobot ütik hozzá és mikor később a dobot ütik és énekelnek mindig eszébe jut amire tanították és táncolni kezd. Beljebb ott vannak a majmok, azok utánozzák az embert. Azért mondják a majomnak azt, aki a másikat utánozza; így keletkezett a divat. Ott van a zsiráf, olyan hosszú nyaka van, hogy a kéményig is fölérne, ha alacsony a ház. Akik a bort szeretik, ilyen hosszú nyakat óhajtanak, hogy minél tovább rágja, csipje a hosszú nyelöcsövüket. Ő nékik az tetszik. Sokféle gusztius ember van. Ami egyiknek rossz, azt a másik jónak véli. Az oroszlan, az állatok királya, ha néha-néha elordítja magát megijednek az összes állatok, de néha a gyermekek is. A tigris nagy macska felé igen hamis, nem lehet vele játszani. Hát a elefánt, milyen nagy ormánya van, egész a földig ér, avval eszik és iszik és hordozza a nehéz fákat, dolgozik az embereknek. Ha a gyermekek sokszor piszkálják, brmányával sok vizet szív fel és le-spriccell a rossz gyermekeket. Hát ismeritek a golyát, azt, amelyik a kémményen szokott fészket rakni, kigyóval és békával táplálkozik. Azt mondják a füllentő emberek, hogy szerencsét hoz arra a házra ahol fészkel, ezért sokan golyanéninek is nevezik. Nem szabad bántani, de nem szabad bántani más madarat sem, ha nem okoznak kárt az embernek. Nem régen a doktor bácsihoz egy megsebzett sárgarigót hoztak, melyet a rossz gyermekek meglöttek, szegény kis madár, amikor a párja jött keresni és hívta, megszólalt végső erejének megfeszítésével és az emiatt kiujult vérzésbe belehalt. Sokat lehetne a nagy embereknek is beszélni az állatseregletéről. Majd a következő számban a cirkusztól mesélek, ha jök lesztek. Addig is üdvözlő Benneteket, a Furfangos Péter bácsi.

Torma.**Sietni kell.**

A „Nagysága“, a cselédeihez:
„Leányok, miért nem siettek az-zal a kert öntözéssel? Nem látjátok hogy mindjárt megered az eső?“

Bolond dolog.

„Koma! Hallotta-e már, hogy ezután olyan bor is lesz, hogy úgy lehet majd megenni?“

„Bolond dolog lesz az koma! Nem lesz az jó, hiszen innivalóval is alig győzöm el magamat!“

Meghívás.

„Keresztapa! Tessék eljönni mi-hozzánk vacsorára, mi disznót öltünk máma!“

„Hát aztán nagy disznót ölte-tek-e, kis fiam?“

„Ó, nagyot; még a keresztapá-nál is nagyobb!“

A gonosz férj.

— Asszony: (aki kimenőre ci-comázza magát) Ugyan mit nézzel ki olyan kíváncsian azon az ablakon?

— Férj: (az átellenben ujonnan épülő házra mutatva) Lesem, ki lesz előbb készen. Azok ott a házzal, vagy te a mázzal.

SPORT.**PING-PONG.**

**CS. S. K. Csakovec: Zseleznicvár
Zágreb S. K. 14:1.**

A zágrebi Zseleznicvár S. K. ping-pong csapata vasárnap mérkőzött a csakoveci S. K. ping-pong csapatával és nagy mérvű vereséget szenvedett, a hazai játékosoktól, Legenstein szép stílusban, biztosan győzte le ellenfelét. Az első szettben bemutatva tudását, míg a második szettben, a házigazda szerepét adva, az ellenfélnek is módot adott játéktudásának bemutatására. A második és harmadik játékost támadó játékkal egyszerűen lelépte. Nyíri kitudt ugyancsak gyors támadó játékkal és ellenfeleit nagy külömb-séggel hagyta el. Kovacsics Kresó első játékába nehezen melegegett be, de a szetteket saját javára szerezte meg ugyancsak szép eredménnyel. Meglepést keltett szép játékkal Kiss Villy, aki könnyen legyőzte ellenfeleit. Idő rövidsége miatt egyik szettjét nem tudta befejezni, majd Turnauer, aki egy mérkőzés kivételével szívós játékkal győzött, a veszített pont nem megy rovására, mert teljes training hiányában állt ki. A verseny kiemelkedő eseménye Legensteiné találko-zása volt Malinov Ivka, kétszeres ju-goszláv bajnoknővel. Mint ismeretes Zágrebban Malinov kisasszonynak sikerült Legensteinét 3 szettes idegölő küzdelem után eliminálni és így a megérdemelt helyzetétől elútni. Ma sikerült Legensteinének teljes reváns-ot venni nagynevű ellenfelén, a 21:11, 21:17-es eredmény Legensteiné ja-vára, a napnál is fényesebben bizonyítja, hogy Malinov kisasszony Zágrebban egy nagy adag szerencsével vitte el a pálmát. A verseny után a hazai játékosok szép virágcsokrot adtak át a vendégeknek, egy pár szép baráti szó kíséretében, amely a két klub közötti barátság megtartására és megerősítésére célzott.

Részletes eredmények a követ-kezők:

Legenstein Talan ellen 21:11, 27:7, Kreacsics ellen 21:9, 27:25, Lanjik ellen 21:11, 21:7. Nyíri Talan ellen 21:14, 21:16, Kreacsics ellen 21:10, 21:8, Lanjik ellen 21:18, 18:21, 21:16. Kovacsics Husinec ellen 21:11, 22:24, 21:10, Ing. Bartanyev ellen 21:17, 21:11, Talan ellen 21:14, 21:14. Kiss Villy Lanjik ellen 21:15, 21:14, Husinec ellen 21:3, 21:19, Kreacsics ellen 23:21, 14:21, 11:11 idő hiányában ezen szett félbe maradt. Turnauer Ing. Bartanyev ellen 20:22, 21:12, 21:19, Husinec ellen 21:19, 21:16, Lanjik ellen 13:21, 21:8, 16:21. Legensteiné Molinar kisasszony ellen 21:17, 21:11, várt és megérdemelt fölényes győzelem.

Gazdálkodás. Közgazdaság.**A bor mint tápszer.**

A jugoszláviai bortermésre már évek óta igen rossz idők járnak. A termelők boraikat nem tudják eladni, külföldi nagykereskedők nem jönnek hozzánk részint a magas vámok, részint pedig a nehéz szállítási viszonyok miatt. Az ideai esztendő folyamán pedig még bebizonyosodott az is, hogy a termelők még a saját elő-állítási költségeiket sem találják meg, a mustokat még egy és fél, két dináros áron sem tudják eladni. Így van ez a legfőbb bortermelő vidékeken és Dalmáciában. Most azután néhány tudós ember kifundálta azt, hogy a bort átalakítják tápanyaggá s így mentik meg attól, hogy teljesen értéktelen portéka legyen belőle. — Az eljárás rövidesen az, hogy mesterséges uton bizonyos magas hőmérsék mellett megakadályozzák a must forrását, úgy hogy az alkoholmentes marad s így igen jó tápanyag lesz. De, ha akarják, azután a cukrot könnyen kiválaszthatják belőle. Azok a tudósok, akik most is kísérleteznek ezzel, kiszámították, hogy az egész Jugoszláviai bortermésből annyi cukrot lehetne nyerni, hogy az elég lenne 270.000 ember egyévi élelmezésére. Mig, ha ugyanaz a must mennyiség kiforr s bor lesz belőle, akkor az abban levő tápanyag csak 3000 lenne emb. elég.

Bizony ez a mai világban nem tréfa dolog. Ez igen komoly kérdés! Igy a bortermelést meg lehet menteni, mig, ha a termést eladni nem tudjuk, vagy ha a nagy alkoholelles küzdelem miatt a termelő nyakán marad, akkor kénytelenek a gazdág áttérni más termelési ágra. Már pedig ez óriási kár lenne, mert hiszen már maga a szőlő is igen kedves és egészséges tápszer! Tehát meg kell menteni a szőlőművelést minden módon, mert ez sok vidéken a nép életkérdése.

Zágrebban már nagyban folynak a kísérletek a must alkoholmentesítésére. A báró Turkovics Zdenkó-féle nagy szőlőgazdaság 120 ezer liter mustot pásztróizáltatott, az Arkó-féle likörgyár pedig 2400 hektoliter muston kísérletezik. Legközelebb a maribori borászati iskola is és több mezőgazdasági tanintézet is foglalkozni fog a kérdéssel gyakorlatilag is.

Egyszer csak eljutunk tehát oda, hogy bort csak majd úgy kivételes alkalommal iszunk, meg mint orvosságot. Egy pár részeg embert meg el-tesznek spirítuszba s unokáink majd a muzeumokban megláthatják, hogy az öreg papáik hogyan néztek ki, mikor be voltak csipve. No, de mig ez elkövetkezik, addig lehet még jó egy-párszor murizni! és Bachusnak áldozatot hozni.

Építsünk.

(Folytatás.)

Abban az esetben, ha a föld ásásánál a talaj felső része nem elég megfelelő, akkor inkább mélyebbre kell ásunk, fél, vagy egy méter mélységre is, ahol már, ha földes is, de bizonyára jobb anyagot kapunk. Vigyáznunk kell, hogy gyömmöszölés közben a vályog ne legyen se nagyon nedves, se nagyon száraz. Hogy mikor elég nedves, azt úgy próbáljuk ki leginkább, hogyha a beleszurt ásó megáll benne, akkor az agyag megfelelő. Az így elkészített vályogot deszkafalak között jól ledöngöljük.

(Folyt. köv.)

Vsakovrstne
surove in svinjske

kože

küpüje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobota Cerhvena ul. 191.

Előjegyzési és fal-
naptárak
az 1930. évre
kaphatók

HAHN IZIDOR

papirkereskedésében

—: MURSKA SOBOTA. :—

Legjobb**kerékpárok**valamint alkatrészek
jutányosan kaphatók**Nemecz János**

vas- és gépkerskedésében

Murska Sobota.